ΔΙΑΤΑΞΗ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ
της 3ης Μαΐου 1996 *

Στην υπόθεση C-399/95 R,

Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, εκπροσωπούμενη από τους Ernst Röder, Ministerialrat στο Ομοσπονδιακό Υπουργείο Οικονομίας, και Bernd Kloke, Oberregierungsrat στο ίδιο υπουργείο, D-53107 Βόνη,

αιτούσα,

υποστηριζόμενη από την

Neue Maxhütte Stahlwerke GmbH, εκπροσωπούμενη από τον Rainer M. Bierwagen, δικηγόρο Βρυξελλών, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο το δικηγορικό γραφείο του Victor Elvinger, 31, rue d'Eich,

παρεμβαίνουσα,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης από τους Paul F. Nemitz και Klaus-Dieter Borchardt, μέλη της Νομικής Υπηρεσίας, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Carlos Gómez de la Cruz, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, Centre Wagner, Kirchberg,

καθής,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

που έχει ως αντικείμενο αίτηση αναστολής εκτελέσεως της αποφάσεως 96/178/ΕΚΑΧ της Επιτροπής, της 18ης Οκτωβρίου 1995, σχετικά με τη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων εκ μέρους του ομόσπονδου κράτους της Βαυαρίας στην υπαγόμενη στην ΕΚΑΧ χαλυβουργία Neue Maxhütte Stahlwerke GmbH, Sulzbach-Rosenberg (ΕΕ 1996, L 53, σ. 41),

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

εκδίδει την ακόλουθη

Διάταξη

1 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 21 Δεκεμβρίου 1995, η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας υπέβαλε, δυνάμει του άρθρου 33, πρώτο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΚΑΧ, αίτηση ακυρώσεως της αποφάσεως 96/178/ΕΚΑΧ της Επιτροπής, της 18ης Οκτωβρίου 1995, σχετικά με τη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων εκ μέρους του ομόσπονδου κράτους της Βαυαρίας στην υπαγόμενη στην ΕΚΑΧ χαλυβουργία Neue Maxhütte Stahlwerke GmbH, Sulzbach-Rosenberg (ΕΕ 1996, L 53, σ. 41, στο εξής: προσβαλλομένη απόφαση), απόφαση η οποία της κοινοποιήθηκε στις 20 Νοεμβρίου 1995.

2 Με χωριστό δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 12 Φεβρουαρίου 1996, η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας υπέβαλε, δυνάμει του άρθρου 39 της Συνθήκης ΕΚΑΧ, αίτηση αναστολής εκτελέσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως.

3 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου την ίδια ημέρα, η Neue Maxhütte Stahlwerke GmbH (στο εξής: Neue Maxhütte) ζήτησε να παρέμβει, κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, προς στήριξη των αιτημάτων της αιτούσας.

4 Η καθής υπέβαλε τις γραπτές παρατηρήσεις της επί της αιτήσεως λήψεως ασφαλιστικών μέτρων στις 8 Μαρτίου 1996.

5 Με διάταξη της 13ης Μαρτίου 1996, έγινε δεκτή η αίτηση παρεμβάσεως της Neue Maxhütte προς στήριξη των αιτημάτων της αιτούσας και της επετράπη η υποβολή παρατηρήσεων κατά την προφορική διαδικασία.

6 Οι διάδικοι ανέπτυξαν τις προφορικές τους παρατηρήσεις στις 25 Μαρτίου 1996.

Πραγματικά περιστατικά και νομικό πλαίσιο

7 Πριν εξεταστεί το βάσιμο της αιτήσεως λήψεως ασφαλιστικών μέτρων, πρέπει να γίνει σύντομη υπόμνηση των διαφόρων φάσεων που προηγήθηκαν της εκδόσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως της Επιτροπής, καθώς και το νομικό πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται η εν λόγω απόφαση.

8 Η Neue Maxhütte ιδρύθηκε το 1990 προκειμένου να αναλάβει τις δραστηριότητες ΕΚΑΧ της υπό πτώχευση εταιρίας Eisenwerk-Gesellschaft Maximilianshütte mbH. Το ομόσπονδο κράτος της Βαυαρίας συμμετείχε ως εταίρος με ποσοστό συμμετοχής 45 %, μαζί με διάφορους εταίρους βιομηχάνους.

9 Η Neue Maxhütte δεν πραγματοποίησε κανένα κέρδος μετά την ίδρυσή της.

10 Τον Αύγουστο του 1992 οι γερμανικές αρχές πληροφόρησαν την Επιτροπή περί της προθέσεως της Βαυαρικής Κυβερνήσεως να χορηγήσει, υπό την ιδιότητά της ως εταίρος, δάνειο στη Neue Maxhütte ποσού 10 εκατομμυρίων γερμανικών μάρκων (DM). Με απόφαση της 23ης Δεκεμβρίου 1992, η οποία κοινοποιήθηκε στις γερμανικές αρχές στις 23 Φεβρουαρίου 1993, η Επιτροπή έκρινε ότι το δάνειο αυτό δεν συνιστούσε κρατική ενίσχυση εφόσον οι ιδιώτες εταίροι της Neue Maxhütte ήσαν όλοι διατεθειμένοι να χορηγήσουν δάνεια με τους ίδιους όρους.

11 Από τον Δεκέμβριο του 1992 πολλοί εταίροι αποχώρησαν σταδιακά από την επιχείρηση παραχωρώντας τα μερίδιά τους στις δύο εταιρίες του χαλυβουργικού ομίλου Aicher.

12 Κατόπιν αυτού, και η κυβέρνηση της Βαυαρίας επεχείρησε να εκχωρήσει το μερίδιο συμμετοχής της στη Neue Maxhütte, στο πλαίσιο ενός σχεδίου αναδιαρθρώσεως της επιχειρήσεως. Προς τον σκοπό αυτό, η Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση κοινοποίησε στην Επιτροπή διάφορα μέτρα χρηματοπιστωτικού χαρακτήρα τα οποία θα χορηγούσε το ομόσπονδο κράτος της Βαυαρίας στο πλαίσιο της αναλήψεως του μεριδίου συμμετοχής του από τον όμιλο Aicher. Με την απόφαση 95/422/ΕΚΑΧ της Επιτροπής, της 4ης Απριλίου 1995, σχετικά με ένα σχέδιο χορηγήσεως κρατικών ενισχύσεων από το ομόσπονδο κράτος της Βαυαρίας στις επιχειρήσεις ΕΚΑΧ Neue Maxhütte Stahlwerke GmbH, Sulzbach-Rosenberg, και Lech-Stahlwerke GmbH, Meitingen-Herbertshofen (ΕΕ L 253, σ. 22), η Επιτροπή έκρινε ότι τα μέτρα τα οποία είχαν κοινοποιηθεί συνιστούν κρατικές ενισχύσεις ασυμβίβαστες προς την κοινή αγορά και ότι δεν μπορούν να χορηγηθούν (στο εξής: απόφαση NMH I).

13 Κατά την ίδια χρονική περίοδο το ομόσπονδο κράτος της Βαυαρίας χορήγησε πολλά δάνεια στη Neue Maxhütte, χωρίς όμως να ενημερωθεί προηγουμένως η Επιτροπή.

14 Τα δάνεια αυτά, συνολικού ποσού 49 895 000 DM, χορηγήθηκαν μεταξύ του Μαρτίου 1993 και του Αυγούστου 1994 για μια περίοδο δέκα ετών, με επιτόκιο 7,5 % ετησίως, και είναι εξοφλητέα, επί ετησίας βάσεως, μόνον εάν η Neue Maxhütte σημειώσει κέρδη κατά το προηγούμενο έτος. Τα τρία πρώτα δάνεια, που χορηγήθηκαν μεταξύ του Μαρτίου και του Δεκεμβρίου 1993, για συνολικό ποσό 10 620 000 DM, συνοδεύτηκαν από άλλα δάνεια που χορήγησαν εταίροι της Neue Maxhütte (ή της θυγατρικής εταιρίας Rohrwerke Neue Maxhütte GmbH)

για συνολικό ποσό 3 100 000 DM με τους ίδιους όρους. Τα επτά δάνεια που χορηγήθηκαν μετέπειτα από το ομόσπονδο κράτος της Βαυαρίας δεν συνοδεύτηκαν από δάνεια εκ μέρους άλλων εταίρων.

15 Με την προσβαλλομένη απόφαση, η Επιτροπή έκρινε ότι τα δάνεια αυτά συνιστούν κρατικές ενισχύσεις ασυμβίβαστες προς την κοινή αγορά και ότι έπρεπε να επιστραφούν.

16 Παρεμφερή δάνεια — τα οποία δεν αφορά η παρούσα διαδικασία — χορηγήθηκαν επίσης μετέπειτα στη Neue Maxhütte από το ομόσπονδο κράτος της Βαυαρίας μεταξύ Ιουλίου 1994 και Μαρτίου 1995, για συνολικό ποσό 24 112 500 DM, χωρίς προηγούμενη ενημέρωση της Επιτροπής. Η Επιτροπή εξέδωσε στις 13 Μαρτίου 1996 απόφαση περί αποδόσεως των χορηγηθέντων ποσών (ΕΕL 198, σ. 40).

17 Η απόφαση NMH I αποτέλεσε αντικείμενο προσφυγής ακυρώσεως τόσο εκ μέρους της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας (C-158/95, ΕΕ 1995, C 208, σ. 4), όσο και εκ μέρους της Neue Maxhütte (T-129/95, ΕΕ 1995, C 229, σ. 21). Η προσβαλλομένη απόφαση επικρίθηκε επίσης ως προς την ουσία της από τους ίδιους διαδίκους (C-399/95, ΕΕ 1996, C 77, σ. 5, και T-2/96, ΕΕ 1996, C 64, σ. 23).

18 Στη συνέχεια πρέπει να εξεταστεί το νομικό πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται η προσβαλλομένη απόφαση.

19 Δυνάμει του άρθρου 4, στοιχείο γ', της Συνθήκης ΕΚΑΧ, οι επιδοτήσεις ή ενισχύσεις που χορηγούνται από τα κράτη, υπό οποιαδήποτε μορφή, θεωρούνται ότι δεν συμβιβάζονται με την κοινή αγορά άνθρακα και χάλυβα και κατά συνέπεια απαγορεύονται εντός της Κοινότητας.

20 Μετά από ομόφωνη σύμφωνη γνώμη του Συμβουλίου, η Επιτροπή εξέδωσε πάντως αποφάσεις που επέτρεπαν τη χορήγηση ενισχύσεων στον χαλυβουργικό τομέα, βάσει του άρθρου 95, πρώτο και δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΚΑΧ. Ορισμένες από τις αποφάσεις αυτές επιτρέπουν τη χορήγηση συγκεκριμένων ενισχύσεων σε καθορισμένες χαλυβουργικές επιχειρήσεις, άλλες εξουσιοδοτούν την Επιτροπή να κρίνει ως συμβιβαστές με την κοινή αγορά ορισμένες μορφές ενισχύσεων υπέρ κάθε επιχειρήσεως που πληροί τους προβλεπόμενους όρους.

21 Η απόφαση που ανήκει στη δεύτερη αυτή κατηγορία και ίσχυε κατά τον χρόνο χορηγήσεως των επιδίκων δανείων είναι η απόφαση υπ' αριθ. 3855/91/ΕΚΑΧ της Επιτροπής, της 27ης Νοεμβρίου 1991, που θεσπίζει κοινοτικούς κανόνες για τις ενισχύσεις προς τη βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα (ΕΕ L 362, σ. 57, στο εξής: απόφαση 3855/91).

22 Το άρθρο 1, παράγραφος 2, της αποφάσεως αυτής αποσαφηνίζει το περιεχόμενο της έννοιας των ενισχύσεων, έννοια η οποία εμπεριέχει μεταξύ άλλων τα δάνεια, η χρηματοοικονομική απόδοση των οποίων είναι τουλάχιστον εν μέρει συνάρτηση των αποτελεσμάτων της επιχειρήσεως, εκ μέρους των κρατών μελών, περιφερειακών ή τοπικών οργανισμών δημοσίου δικαίου υπέρ των επιχειρήσεων σιδήρου και χάλυβα, όταν δεν μπορούν να θεωρηθούν ως γνήσιες εισφορές κεφαλαίου επιχειρηματικού κινδύνου σύμφωνα με τη συνήθη επενδυτική πρακτική στην οικονομία αγοράς.

23 Δυνάμει των άρθρων 2 έως 5 της αποφάσεως 3855/91, ορισμένες περιορισμένες κατηγορίες ενισχύσεων μπορούν να θεωρηθούν ότι συμβιβάζονται με την κοινή αγορά.

24 Το άρθρο 6 περιέχει συγκεκριμένους μηχανισμούς ελέγχου με σκοπό να εξασφαλιστεί η τήρηση των διατάξεων αυτών. Προβλέπεται ότι η Επιτροπή ενημερώνεται εγκαίρως ώστε να υποβάλλει τις παρατηρήσεις της σχετικά με τα προγράμματα που αποβλέπουν στη χορήγηση ή στην τροποποίηση των ενισχύσεων. Εξάλλου, η ίδια υποχρέωση προηγούμενης ενημερώσεως εκτείνεται σε κάθε σχέδιο χρηματοδοτικών παρεμβάσεων (ανάληψη μεριδίων συμμετοχής, παροχή κεφαλαίων ή παρεμφερείς χρηματοδοτήσεις) δημοσίων αρχών ή οργανισμών που χρησιμοποιούν προς τον σκοπό αυτό δημόσιους πόρους, προκειμένου η Επιτροπή να μπορεί να κρίνει εάν οι παρεμβάσεις αυτές περιέχουν στοιχεία ενισχύσεων και να εκτιμά, αναλόγως της περιπτώσεως, το συμβιβαστό τους προς τα άρθρα 2 έως 5 της αποφάσεως. Σύμφωνα με το άρθρο 6,

παράγραφος 4, «Αν η Επιτροπή, αφού τάξει προηγουμένως στους ενδιαφερόμενους προθεσμία για να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους, διαπιστώσει ότι μια ενίσχυση δεν είναι συμβιβάσιμη με τις διατάξεις της παρούσας αποφάσεως, πληροφορεί το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος σχετικά με την απόφασή της. (...) Στην περίπτωση μη συμμορφώσεως κράτους μέλους με την εκάστοτε απόφαση, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 88 της Συνθήκης [ΕΚΑΧ]. Το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος δεν μπορεί να θέσει σε εφαρμογή τα σχεδιαζόμενα μέτρα που εμπίπτουν στις παραγράφους 1 και 2 παρά μόνο μετά την έγκριση της Επιτροπής και συμμορφούμενο με τους όρους που καθορίζονται από αυτή.»

Επιχειρήματα της αιτούσας και της παρεμβαίνουσας

25 Η Γερμανική Κυβέρνηση ζητεί να ανασταλεί η εκτέλεση της προσβαλλομένης αποφάσεως μέχρις ότου το Δικαστήριο κρίνει επί της ουσίας.

26 Όσον αφορά το εκ πρώτης όψεως βάσιμο, παραπέμπει κατ' αρχάς στις αιτιάσεις που διατύπωσε κατά της προσβαλλομένης αποφάσεως στην αίτησή της ακυρώσεως.

27 Πρώτον, η προσβαλλομένη απόφαση έχει εκδοθεί κατά παράβαση ουσιωδών τύπων, εφόσον η Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση φρονεί ότι η αιτιολόγησή της είναι ανεπαρκής (άρθρο 15 της Συνθήκης ΕΚΑΧ). Συναφώς, η Επιτροπή υποστήριξε ότι τα επίδικα δάνεια συνιστούν πράγματι εισφορά κεφαλαίου, ενώ η αιτιολογία αυτή είναι αλυσιτελής για τον χαρακτηρισμό των δανείων ως ενισχύσεως. Εν συνεχεία προσάπτεται εσφαλμένως στην προσβαλλομένη απόφαση ότι το ομόσπονδο κράτος της Βαυαρίας δεν θεώρησε ποτέ δυνατόν ούτε αντιμετώπισε το ενδεχόμενο να ζητήσει την εξόφληση των επιδίκων δανείων, αντί να εξετάσει λεπτομερώς τις προοπτικές έμμεσης αποδόσεως των δανείων. Τέλος, η Επιτροπή έχει παραβιάσει και την υποχρέωση αιτιολογήσεως μη αναφέροντας τους λόγους για τους οποίους αρνήθηκε να αναστείλει την υποχρέωση εξοφλήσεως των δανείων παρά τη σχέση που υπάρχει μεταξύ της αποφάσεως αυτής και της προσφυγής ακυρώσεως την οποία έχει υποβάλει η αιτούσα κατά της αποφάσεως ΝΜΗ Ι.

28 Δεύτερον, η αιτούσα ισχυρίζεται ότι εσφαλμένως τα επίδικα δάνεια χαρακτηρίστηκαν ως ενισχύσεις.

29 Πράγματι, οι δημόσιες αρχές υπέστησαν δυσμενή διάκριση σε σχέση με τους ιδιώτες επιχειρηματίες συγκρίσιμου μεγέθους επειδή η Επιτροπή ενήργησε μη λαμβάνοντας υπόψη τα ουσιώδη κριτήρια που απορρέουν από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκειμένου να γίνει η διάκριση μεταξύ εισφοράς εταίρου και ενισχύσεως. Η αιτούσα υπενθυμίζει τις αποφάσεις της 10ης Ιουλίου 1986, 40/85, Βέλγιο κατά Επιτροπής (Συλλογή 1986, σ. 2321), της 21ης Μαρτίου 1991, C-303/88, Ιταλία κατά Επιτροπής (Συλλογή 1991, σ. I-1433), της 21ης Μαρτίου 1991, C-305/89, Ιταλία κατά Επιτροπής (Συλλογή 1991, σ. I-1603), και της 14ης Σεπτεμβρίου 1994, C-278/92, C-279/92 και C-280/92, Ισπανία κατά Επιτροπής (Συλλογή 1994, σ. I-4103). Από τη νομολογία αυτή προκύπτει ότι το Δικαστήριο δέχεται ότι τα κίνητρα ενός επενδυτή στην οικονομία αγοράς είναι ποικίλα και μπορούν να περιλαμβάνουν τη διατήρηση της καλής φήμης μιας εταιρίας χαρτοφυλακίου ή τη στρατηγική αναπροσανατολισμού των δραστηριοτήτων της, ανεξαρτήτως της βουλήσεως βραχυπρόθεσμης αποδόσεως.

30 Στη συνέχεια η αιτούσα εξετάζει τη συμπεριφορά του ομόσπονδου κράτους της Βαυαρίας υπό το πρίσμα αυτών των σκέψεων. Επισημαίνει ότι τα επίδικα δάνεια επέτρεψαν τη συνέχιση των δραστηριοτήτων της Neue Maxhütte. Κατά την αιτούσα, το ομόσπονδο κράτος ευλόγως προσδοκούσε είτε ότι θα του εξοφλούνταν μεσοπρόθεσμα τα δάνεια αυτά, είτε ότι τα δάνεια αυτά θα επέτρεπαν τον συμψηφισμό των υποχρεώσεων του έναντι της Neue Maxhütte, και συγκεκριμένα τα παρελθόντα χρέη την εξόφληση των οποίων είχε αναλάβει το ομόσπονδο κράτος στο πλαίσιο του σχεδίου ιδιωτικοποιήσεως. Ακολούθως, η αιτούσα θεωρεί ότι η Επιτροπή παραβίασε την αρχή της αναλογικότητας ακυρώνοντας το σύνολο του δανείου αντί να απαιτήσει τροποποίηση των λεπτομερειών εφαρμογής των συμβάσεων των δανείων προκειμένου να τις προσαρμόσει στο κοινοτικό δίκαιο. Τέλος, προσάπτεται στην Επιτροπή ότι προέβη σε εσφαλμένη εκτίμηση της συμπεριφοράς των μειοψηφούντων εταίρων της Neue Maxhütte. Πράγματι η Επιτροπή θεώρησε ότι η κατάσταση του ομόσπονδου κράτους της Βαυαρίας είναι παρεμφερής με αυτή των άλλων ιδιωτών εταίρων, ενώ η συμπεριφορά του Δημοσίου ως επενδυτή μπορεί να συγκριθεί μόνο με τη συμπεριφορά μεγάλων ιδιωτικών εταιριών χαρτοφυλακίου, και τούτο ως έναν μόνο βαθμό. Η αιτούσα εκθέτει επίσης τους συγκεκριμένους λόγους για τους οποίους οι διάφοροι ιδιώτες μειοψηφούντες εταίροι της Neue Maxhütte, ευρισκόμενοι σε διαφορετικές καταστάσεις από αυτήν του πλειοψηφούντος εταίρου, δεν χορήγησαν δάνεια στη Neue Maxhütte το 1993 και το 1994.

31 Τέλος, η αιτούσα φρονεί ότι η διαπίστωση ότι τα επίδικα δάνεια δεν συνιστούν ενισχύσεις αλλά υποδηλώνουν μια οικονομικώς ορθολογική συμπεριφορά του ομόσπονδου κράτους καθίσταται προφανέστερη εάν, κατά την εξέταση των δανείων αυτών, ληφθεί υπόψη η σχεδιαζόμενη ιδιωτικοποίηση της Neue Maxhütte. Τα δάνεια ήταν πράγματι αναγκαία για την ευόδωση του σχεδίου ιδιωτικοποιήσεως.

32 Βεβαίως, στο πλαίσιο του σχεδίου αυτού, προβλεπόταν ότι το ομόσπονδο κράτος της Βαυαρίας θα παραιτείτο τελικώς της εξοφλήσεως των επιδίκων δανείων και η αιτούσα δεν αμφισβητεί ότι η πώληση του μεριδίου συμμετοχής του ομόσπονδου κράτους στη Neue Maxhütte θα γινόταν επομένως έναντι αρνητικής τιμής μεταβιβάσεως. Ωστόσο φρονεί ότι η ενέργεια αυτή, βραχυπρόθεσμα καθώς και μακροπρόθεσμα, είναι πιο ευνοϊκή από την πτώχευση ή τη θέση σε εκκαθάριση της επιχειρήσεως. Πράγματι η εκκαθάριση της επιχειρήσεως θα συνεπαγόταν συμπληρωματικές δαπάνες για το ομόσπονδο κράτος, θα έβλαπτε επίσης σημαντικά την καλή του φήμη ως επιχειρηματία και θα παρεκώλυε τις συμπράξεις που θα προέκυπταν από τον αναπροσανατολισμό όλου του ομίλου.

33 Τέλος, η αιτούσα εκτιμά ότι πεπλανημένως η Επιτροπή συνέκρινε το ομόσπονδο κράτος της Βαυαρίας με άλλους ιδιώτες επενδυτές, μεταθέτοντας εσφαλμένως το βάρος της αποδείξεως στην αιτούσα, χαρακτηρίζοντας ως συμπεριφορά χορηγού τόσο τη συμπεριφορά του ομόσπονδου κράτους της Βαυαρίας όσο και τη συμπεριφορά ιδιωτικού ομίλου συγκρίσιμου μεγέθους και αντιμετωπίζοντας κατά τρόπο εισάγοντα δυσμενή διάκριση τη δραστηριότητα των δημοσίων αρχών ως επιχειρηματία σε σχέση με ιδιώτη επενδυτή, κατά παράβαση του άρθρου 83 της Συνθήκης ΕΚΑΧ.

34 Με το τελευταίο επιχείρημά της, η αιτούσα ισχυρίζεται ότι η Επιτροπή παραβίασε την αρχή της ειλικρινούς συνεργασίας απαιτώντας την άμεση εξόφληση των δανείων χωρίς να αναμένει την έκβαση των προσφυγών ακυρώσεως που έχουν ασκηθεί κατά της αποφάσεως NMH I με την οποία δεν έγινε δεκτό το προτεινόμενο σχέδιο ιδιωτικοποιήσεως.

35 Ως προς το επείγον, η αιτούσα εκτιμά ότι θα της προκληθεί σοβαρή και ανεπανόρθωτη ζημία σε περίπτωση αμέσου εκτελέσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως. Πράγματι, η εξόφληση των δανείων θα επιφέρει είτε την πτώχευση της επιχειρήσεως, κατόπιν περιελεύσεώς της σε κατάσταση παύσεως των

πληρωμών ή υπερχρεώσεως είτε, σε περίπτωση απορρίψεως της αιτήσεως κινήσεως της πτωχευτικής διαδικασίας λόγω ελλείψεως εταιρικής περιουσίας, τη διάλυση της επιχειρήσεως. Και στις δύο περιπτώσεις, είναι πολύ πιθανό να υπάρξει παύση των δραστηριοτήτων πριν το Δικαστήριο εκδώσει απόφαση επί της διαφοράς της κύριας δίκης, ενώ μεταγενέστερη ανάληψη της επιχειρηματικής δραστηριότητας δεν θα είναι δυνατή.

36 Η πτώχευση αυτή ή η εκκαθάριση της Neue Maxhütte θα προκαλέσει σημαντικές ζημίες στην αιτούσα. Αφενός, θα επιφέρει την πρόωρη αποτυχία του σχεδίου ιδιωτικοποιήσεως της επιχειρήσεως και θα καταστήσει άνευ αντικειμένου την προσφυγή της αιτούσας κατά της αποφάσεως NMH I σχετικά με το σχέδιο αυτό, στερώντας τοιουτοτρόπως την αιτούσα από το δικαίωμά της για έναν αποτελεσματικό δικαστικό έλεγχο. Αφετέρου, οι μισθωτοί εργαζόμενοι της επιχειρήσεως θα χάσουν την εργασία τους, με αποτέλεσμα την σημαντική οικονομική ζημία του ομόσπονδου κράτους, λόγω αυξήσεως της ανεργίας, μειώσεως της αγοραστικής δυνάμεως του πληθυσμού και επηρεασμού των οικονομικών του. Τέλος, η πτώχευση ή η εκκαθάριση της Neue Maxhütte θα βλάψει κατά ανεπανόρθωτο τρόπο τη φήμη που έχει το ομόσπονδο κράτος της Βαυαρίας ως επιχειρηματίας.

37 Η αιτούσα ισχυρίζεται ότι οι ζημίες αυτές είναι πολύ πιο σημαντικές από τις αρνητικές για τον ανταγωνισμό συνέπειες μιας αναστολής εξοφλήσεως της ενισχύσεως. Πράγματι, η επιχείρηση αντιπροσωπεύει μόνο το 0,2 % της κοινοτικής αγοράς σιδήρου και χάλυβα και οι επιπτώσεις της ασθενούς αυτής παρουσίας διαμοιράζονται σε σημαντικό αριθμό ανταγωνιστριών επιχειρήσεων.

38 Κατά την προφορική διαδικασία, η παρεμβαίνουσα δήλωσε ότι συντάσσεται με τα επιχειρήματα της αιτούσας. Τόνισε ιδιαίτερα, μεταξύ άλλων, τη σταδιακή αποκατάσταση της οικονομικής της καταστάσεως από το 1991 έως το 1995. Όσον αφορά την προβαλλόμενη σοβαρή και ανεπανόρθωτη ζημία, η παρεμβαίνουσα εξέθεσε τους λόγους για τους οποίους οι ιδιαίτερες συνθήκες της συγκεκριμένης περιπτώσεως καθιστούν αναπόφευκτη την οριστική παύση των δραστηριοτήτων σε περίπτωση αμέσου αναζητήσεως των δανείων. Επικαλούμενη την αρχή της οικονομίας της δίκης, κατέκρινε τέλος τα επιχειρήματα της Επιτροπής για την παραπομπή του ζητήματος στον εθνικό δικαστή.

Επιχειρήματα της καθής

39 Εκ προοιμίου, η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι η χορήγηση αναστολής εκτελέσεως αποφάσεως περί επιστροφής μιας παράνομης και ασυμβίβαστης προς την κοινή αγορά ενισχύσεως είναι δυνατή στο πλαίσιο της Συνθήκης ΕΚ. Ισχυρίζεται όμως ότι, αντιθέτως, μια τέτοια αναστολή δεν συμβιβάζεται ούτε με το άρθρο 4, στοιχείο γ', της Συνθήκης ΕΚΑΧ, ούτε με την απόφαση 3855/91. Η χορήγηση τέτοιας αναστολής δεν γίνεται δεκτή δεδομένου ότι, από πλευράς της, η Επιτροπή δεν διαθέτει τη δυνατότητα κινήσεως διαδικασίας κατά παραβάσεως των κανόνων κοινοποιήσεως και διαδικασίας που προβλέπονται στην απόφαση 3855/91. Πράγματι, δυνάμει του άρθρου 6, παράγραφος 4, της αποφάσεως αυτής, η χρήση του άρθρου 88 της Συνθήκης ΕΚΑΧ είναι δυνατή μόνον εάν ένα κράτος μέλος δεν συμμορφώνεται προς μια τελική απόφαση της Επιτροπής. Η Επιτροπή υπενθυμίζει επίσης ότι δεν εναπόκειται στο Δικαστήριο να κρίνει περί του συμβιβαστού μιας ενισχύσεως. Καταλήγει στο ότι η προσωρινή αναστολή της εξοφλήσεως της παρανόμως χορηγηθείσας ενισχύσεως είναι αδύνατη, διότι σε αντίθετη περίπτωση τα κράτη μέλη που δεν τηρούν την υποχρέωσή τους προς κοινοποίηση θα ευνοούνται αδίκως.

40 Ακολούθως, η Επιτροπή εκθέτει συνοπτικά ότι η προσφυγή της κύριας δίκης στερείται προδήλως ερείσματος. Κατ' αυτήν, δεν αμφισβητείται ότι, χορηγώντας το 94 % των απαραιτήτων κεφαλαίων για την επιβίωση της επιχειρήσεως μεταξύ Μαρτίου 1993 και Αυγούστου 1994 έχοντας κατά νουν να παραιτηθεί τελικώς της εξοφλήσεώς τους κατά την αποχώρησή του από την εταιρία, το ομόσπονδο κράτος της Βαυαρίας δεν ενήργησε ως ιδιώτης εταίρος επιδιώκων το κέρδος. Συνεπώς, πρόκειται προδήλως για παροχή χρηματοπιστωτικού πλεονεκτήματος, χωρίς το οποίο η επιχείρηση θα είχε κηρυχθεί σε πτώχευση από το 1993, όπως πολλοί άλλοι ανταγωνιστές στην κοινοτική αγορά σιδήρου και χάλυβα.

41 Η Επιτροπή αμφισβητεί επίσης ότι η άμεση εκτέλεση της προσβαλλομένης αποφάσεως θα προκαλέσει σοβαρή και ανεπανόρθωτη ζημία στην αιτούσα. Πρώτον, η εκτέλεση της αποφάσεως δεν θα είναι η άμεση αιτία της πτωχεύσεως

εφόσον υφίσταται ήδη υπερχρέωση της επιχειρήσεως· εξάλλου η επιχείρηση μπορεί να κάνει χρήση των εθνικών μέσων παροχής ενδίκου προστασίας για να αντιταχθεί στην εξόφληση του δανείου. Δεύτερον, η πτωχευτική διαδικασία δεν συνεπάγεται απαραιτήτως την παύση των δραστηριοτήτων της επιχειρήσεως. Τέλος, κατά την Επιτροπή, ούτως ή άλλως δεν θα υπάρξει σοβαρή ζημία εις βάρος της αιτούσας: καταρχάς, η ιδιωτικοποίηση της Neue Maxhütte θα είναι πάντοτε δυνατή· εν συνεχεία, η αιτούσα δεν θα έχει στερηθεί αποτελεσματικής νομικής προστασίας και, τέλος, οι έμμεσες επιπτώσεις της πτωχεύσεως της επιχειρήσεως για το ομοσπονδιακό κράτος, όσον αφορά την ανεργία ή την οικονομική ζημία ή ηθική βλάβη, δεν θα υπάρξουν ή θα είναι πολύ περιορισμένες.

42 Εν πάση περιπτώσει, η Επιτροπή φρονεί ότι η ζημία που θα προκύψει, σε κοινοτικό επίπεδο, από την αναστολή της επιστροφής των δανείων θα είναι πολύ πιο σημαντική από τη ζημία που μπορεί να προκληθεί στην αιτούσα. Υπενθυμίζει ότι η παρούσα κατάσταση προκύπτει από παράνομη συμπεριφορά των δημοσίων αρχών και ότι μια αναστολή εκτελέσεως θα παρέτεινε την παρανομία αυτή για μια μακρά χρονική περίοδο, ανταμείβοντας κατ' αυτόν τον τρόπο την παράνομη συμπεριφορά της αιτούσας. Παρόλο το μικρό μέγεθος της επιχειρήσεως, η Επιτροπή θεωρεί ότι η διατήρησή της στην αγορά εμποδίζει κατ' ανάγκη τους ανταγωνιστές να εκμεταλλευτούν πλήρως τις εγκαταστάσεις τους, ακόμη και αν αυτό δεν έχει αποδειχθεί συγκεκριμένα για ορισμένες επιχειρήσεις. Συναφώς υπενθυμίζει τον μεγάλο αριθμό ανταγωνιστών και άλλων κρατών μελών που εκδήλωσαν το ενδιαφέρον τους στο πλαίσιο της διαδικασίας εξετάσεως των επιδίκων δανείων.

Εκτίμηση

43 Επιβάλλεται, ευθύς εξαρχής, να απορριφθεί η άποψη της Επιτροπής σύμφωνα με την οποία δεν μπορεί να διαταχθεί αναστολή εκτελέσεως μιας αποφάσεως της Επιτροπής περί επιστροφής κρατικής ενισχύσεως που είναι ασυμβίβαστη προς την κοινή αγορά, η οποία έχει χορηγηθεί κατά παράβαση των κανόνων διαδικασίας της αποφάσεως 3855/91.

44 Πράγματι, από τη Συνθήκη ΕΚΑΧ και ιδιαίτερα από το άρθρο της 39, δεν προκύπτει τέτοιος περιορισμός ως προς τη χορήγηση προσωρινών μέτρων από το Δικαστήριο.

45 Το Δικαστήριο επεσήμανε στην απόφασή του της 15ης Ιουλίου 1963, 25/62, Plaumann κατά Επιτροπής (Συλλογή τόμος 1954-1964, σ. 937, 941), ότι προκειμένου για τη Συνθήκη ΕΟΚ, οι διατάξεις της Συνθήκης περί δικαιώματος ασκήσεως προσφυγής δεν πρέπει να ερμηνεύονται συσταλτικά. Επομένως, επί σιωπής της Συνθήκης, δεν μπορεί να συναχθεί τέτοιος περιορισμός. Το ίδιο ισχύει για τη Συνθήκη ΕΚΑΧ, στο πλαίσιο της οποίας, όπως το Δικαστήριο ήδη έκρινε, πρέπει να γίνεται διασταλτική ερμηνεία των διατάξεων σχετικά με τον έλεγχο του Δικαστηρίου, προκειμένου να διασφαλίζεται η νομική προστασία των ιδιωτών (βλ. απόφαση της 17ης Φεβρουαρίου 1977, 66/76, CFDT κατά Συμβουλίου, Συλλογή τόμος 1977, σ. 115, σκέψη) 8.

46 Εξάλλου, η αδυναμία λήψεως προσωρινών μέτρων σε μια τέτοια περίπτωση δεν θα ήταν σύμφωνη με τη γενική αρχή του δικαιώματος πλήρους και αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας που παρέχει στους ιδιώτες το κοινοτικό δίκαιο (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 15ης Μαΐου 1986, 222/84, Johnston, Συλλογή 1986, σ. 1651, σκέψη 18, και της 15ης Οκτωβρίου 1987, 222/86, Heylens κ.λπ., Συλλογή 1987, σ. 4097, σκέψη 14). Πράγματι η αρχή αυτή εμπεριέχει τη διασφάλιση της προσωρινής προστασίας των ιδιωτών, εάν είναι απαραίτητη για την πλήρη αποτελεσματικότητα της μελλοντικής οριστικής αποφάσεως, προκειμένου να αποφεύγονται τα κενά στη δικαστική προστασία που διασφαλίζει το Δικαστήριο (βλ., μεταξύ άλλων, διάταξη της 12ης Δεκεμβρίου 1968, 27/68 R, Renckens κατά Επιτροπής, Rec. 1969, σ. 274, 276· αποφάσεις της 19ης Ιουνίου 1990, C-213/89, Factortame κ.λπ., Συλλογή 1990, σ. I-2433, σκέψη 21, και της 21ης Φεβρουαρίου 1991, C-143/88 και C-92/89, Zuckerfabrik Süderdithmarschen και Zuckerfabrik Soest, Συλλογή 1991, σ. I-415, σκέψεις 16 έως 18).

47 Η θεμελιώδης αυτή αρχή δεν πρέπει να θίγεται από την τυχόν ανεπάρκεια των εξουσιών που διαθέτει η Επιτροπή, σύμφωνα με τη συσταλτική ερμηνεία την οποία δίνει, για να διασφαλίσει την τήρηση των κανόνων διαδικασίας που προβλέπονται στην απόφαση 3855/91.

48 Μολονότι η αναστολή εκτελέσεως μιας αποφάσεως όπως η προσβαλλομένη απόφαση δεν είναι συνεπώς καθ' εαυτή ασυμβίβαστη προς τη Συνθήκη ΕΚΑΧ και προς την απόφαση 3855/91, ωστόσο κατά τη χορήγηση της αναστολής αυτής δεν πρέπει να αγνοείται το νομικό πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται η απόφαση αυτή.

49 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι, συμφώνως προς το άρθρο 4, στοιχείο γ', της Συνθήκης ΕΚΑΧ, οι επιδοτήσεις ή ενισχύσεις υπέρ των χαλυβουργικών επιχειρήσεων, υπό οποιαδήποτε μορφή, απαγορεύονται. Μόνον η Επιτροπή εξουσιοδοτείται εξαιρετικώς να χορηγεί ορισμένες χρηματοπιστωτικές ενισχύσεις, εντός του αυστηρού πλαισίου των διατάξεων των άρθρων 54 έως 56 της Συνθήκης ΕΚΑΧ, ή να τις επιτρέπει στην προβλεπόμενη στο άρθρο 67, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, της εν λόγω συνθήκης περίπτωση.

50 Στη συνέχεια, επετράπη στα κράτη μέλη να χρηματοδοτήσουν ορισμένες ενισχύσεις, βάσει κυρίως των γενικών αποφάσεων που στηρίζονται στο άρθρο 95, πρώτο και δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΚΑΧ, μεταξύ των οποίων και η απόφαση 3855/91. Στην απόφαση αυτή προβλέπεται ένα σύστημα προληπτικού ελέγχου όλων των χρηματοπιστωτικών παρεμβάσεων των δημοσίων αρχών υπέρ των χαλυβουργικών επιχειρήσεων, κατά το οποίο η εκτέλεση των ενισχύσεων εξαρτάται από την προηγούμενη έγκριση της Επιτροπής.

51 Δυνάμει του άρθρου 6 της αποφάσεως αυτής, μόνον η Επιτροπή, υπό τον έλεγχο του Δικαστηρίου, προσδιορίζει, προ της χορηγήσεώς τους, εάν οι παρεμβάσεις αυτές περιλαμβάνουν στοιχεία ενισχύσεως και, αναλόγως της περιπτώσεως, τις εγκρίνει.

52 Σύμφωνα με το άρθρο 6, παράγραφοι 4 και 5, της αποφάσεως αυτής, τα κράτη μέλη μπορούν να υλοποιήσουν τις παρεμβάσεις τους μόνο με την έγκριση της Επιτροπής ή, εάν η Επιτροπή δεν έχει λάβει θέση, μετά την πάροδο προθεσμίας δύο ή τριών μηνών, αναλόγως της περιπτώσεως, από την ημερομηνία λήψεως της κοινοποιήσεως.

53 Η αυστηρή αυτή διαδικασία έχει στόχο τη χορήγηση ορισμένων χρηματοδοτουμένων από τα κράτη μέλη ενισχύσεων προς τη βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα, λαμβάνοντας προσηκόντως υπόψη την ιδιαίτερη ευαισθησία του τομέα αυτού και χωρίς να θίγεται το ευρύτερο σύστημα της Συνθήκης ΕΚΑΧ στο οποίο εντάσσεται, υπό την ευθύνη της Επιτροπής.

54 Συνεπώς, η μη τήρηση εκ μέρους ενός κράτους μέλους της υποχρεώσεώς του προηγούμενης ενημερώσεως της Επιτροπής συνιστά ιδιαίτερα σοβαρή παράβαση, στο μέτρο που η συμπεριφορά αυτή αντιβαίνει τοιουτοτρόπως σ' ένα θεμελιώδες σύστημα για τη διατήρηση της κοινής αγοράς (βλ., συναφώς, προκειμένου για τη Συνθήκη ΕΟΚ, διάταξη της 21ης Μαΐου 1977, 31/77 R και 53/77 R, Επιτροπή κατά Ηνωμένου Βασιλείου, Rec. 1977, σ. 921, σκέψη 17).

55 Εν προκειμένω, οι διατάξεις της αποφάσεως 3855/91 δεν αφήνουν καμία αμφιβολία στις δημόσιες αρχές ως προς την υποχρέωση που έχουν να κοινοποιούν τα επίδικα δάνεια και να εξαρτούν τη χορήγησή τους από την προηγούμενη διατύπωση της απόψεως της Επιτροπής, ανεξαρτήτως του ενδεχόμενου χαρακτηρισμού τους ως ενισχύσεως.

56 Υπό τις περιστάσεις αυτές, επιβάλλεται να αντιμετωπίζεται με περίσκεψη το ενδεχόμενο χορηγήσεως αναστολής της αποφάσεως της Επιτροπής διά της οποίας κρίνεται ασυμβίβαστη μια παρανόμως χορηγηθείσα ενίσχυση και ζητείται η επιστροφή της.

57 Συμφώνως προς το άρθρο 83, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, απόφαση αναστολής εκτελέσεως πράξεως ενός οργάνου εξαρτάται από την ύπαρξη προϋποθέσεων που αποδεικνύουν το επείγον καθώς και από πραγματικούς και νομικούς ισχυρισμούς οι οποίοι δικαιολογούν, εκ πρώτης όψεως, τη χορήγηση της αναστολής. Εν προκειμένω, εναπόκειται συνεπώς στον διάδικο ο οποίος αιτείται την αναστολή να προσκομίσει ιδιαίτερα σημαντικά στοιχεία προκειμένου να δικαιολογήσει την παράταση μιας καταστάσεως αντιβαίνουσας στο προληπτικό σύστημα που προβλέπεται στην απόφαση 3855/91, θίγουσας το πλαίσιο της οργανωθείσας από τη Συνθήκη ΕΚΑΧ και τις διατάξεις που εκδόθηκαν για την εφαρμογή της αγοράς σιδήρου και χάλυβα, και δυναμένης ως εκ τούτου να διαταράξει την λειτουργία των όρων του ανταγωνισμού στο πλαίσιο της αγοράς σιδήρου και χάλυβα.

58 Όσον αφορά την ύπαρξη του εκ πρώτης όψεως βασίμου, πρέπει να εξετασθούν οι διάφοροι λόγοι που προβάλλει η αιτούσα.

59 Ο πρώτος λόγος στηρίζεται επί ορισμένων πλημμελειών της αιτιολογίας. Στο μέτρο που ο λόγος αυτός βασίζεται ως επί το πλείστον επί επιχειρημάτων που δημιουργούν αμφιβολίες ως προς την ακρίβεια ορισμένων αιτιολογικών σκέψεων της αποφάσεως, τα επιχειρήματα αυτά θα εξετασθούν αργότερα, στο πλαίσιο εκτιμήσεως των δύο άλλων λόγων που προβάλλει η αιτούσα. Κατά τα λοιπά, η αιτιολόγηση της προσβαλλομένης αποφάσεως φαίνεται εκ πρώτης όψεως να καταδεικνύει κατά τρόπο σαφή και μη αμφιλεγόμενο τη συλλογιστική του θεσμικού οργάνου που εξέδωσε την πράξη και παρέχει τοιουτοτρόπως στους ενδιαφερόμενους τη δυνατότητα να γνωρίσουν τους λόγους που δικαιολογούν το ληφθέν μέτρο και στο Δικαστήριο τη δυνατότητα να ασκήσει τον έλεγχό του. Εξεταζόμενος μεμονωμένος, ο λόγος αυτός δεν μπορεί συνεπώς, εκ πρώτης όψεως, να γίνει δεκτός.

60 Σύμφωνα με τον δεύτερο λόγο, η Επιτροπή έχει υποπέσει σε πλείονες πραγματικές και νομικές πλάνες κατά την εκτίμηση της φύσεως των επιδίκων δανείων.

61 Εκ προοιμίου, επισημαίνεται ότι, δυνάμει του άρθρου 33, πρώτο εδάφιο, δεύτερη φράση, της Συνθήκης ΕΚΑΧ, κατά την άσκηση της αρμοδιότητάς του να κρίνει τις προσφυγές ακυρώσεως κατά αποφάσεων και συστάσεων της Επιτροπής, «ο έλεγχος του Δικαστηρίου δεν δύναται να επεκταθεί επί της εκτιμήσεως της καταστάσεως που απορρέει από οικονομικά γεγονότα ή περιστάσεις, ενόψει της οποίας εξεδόθησαν οι εν λόγω αποφάσεις ή συστάσεις, εκτός αν προσάπτεται στην Επιτροπή ότι διέπραξε κατάχρηση εξουσίας ή ότι αγνόησε κατά έκδηλο τρόπο τις διατάξεις της παρούσας Συνθήκης ή οποιονδήποτε κανόνα δικαίου σχετικού με την εφαρμογή της».

62 Από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι ο όρος «έκδηλος» προϋποθέτει ότι υπήρξε σημαντική άγνοια των νομικών διατάξεων, ώστε η άγνοια αυτή να εμφανίζεται ως απορρέουσα από προφανή πλάνη εκτιμήσεως, ενόψει των διατάξεων της Συνθήκης, της καταστάσεως για την οποία ελήφθη η απόφαση (βλ. αποφάσεις της 21ης Μαρτίου 1955, 6/54, Κάτω Χώρες κατά Ανωτάτης Αρχής, Συλλογή τόμος 1954-1964, σ. 13), και της 12ης Φεβρουαρίου 1960, 15/59 και 29/59, Société métallurgique de Knutange κατά Ανωτάτης Αρχής (Συλλογή τόμος 1954-1964, σ. 361).

63 Στο πλαίσιο αυτό πρέπει να εξετασθούν τα επιχειρήματα που προβάλλει η αιτούσα κατά του χαρακτηρισμού των δανείων στον οποίο προέβη η Επιτροπή, προκειμένου να προσδιοριστεί εάν εξ αυτών προκύπτει, εκ πρώτης όψεως, προφανής πλάνη κατά την εφαρμογή των κανόνων ή κατά την εκτίμηση της καταστάσεως.

64 Συναφώς, επισημαίνεται καταρχάς ότι από τα επιχειρήματα της αιτούσας — τα οποία δεν προσδιορίζουν κατά τι η προσβαλλομένη απόφαση αγνόησε τα θεμελιώδη κριτήρια που απορρέουν από τη νομολογία του Δικαστηρίου και βάσει των οποίων γίνεται η διάκριση μεταξύ εισφοράς εταίρου και ενισχύσεως — δεν προκύπτει ότι η Επιτροπή στήριξε την εκτίμησή της επί μιας προδήλως εσφαλμένης ή ασυνεπούς αντιλήψεως του κριτηρίου του ιδιώτη επενδυτή.

65 Εν συνεχεία, δεν προκύπτει, εκ πρώτης όψεως, ότι η Επιτροπή υπέπεσε σε προφανή πλάνη εκτιμήσεως των πραγματικών περιστατικών. Η Επιτροπή φαίνεται να έχει λάβει υπόψη της στην προσβαλλομένη απόφαση όλα τα κρίσιμα στοιχεία και ιδίως την χρηματοπιστωτική κατάσταση της δικαιούχου επιχειρήσεως και τις ιδιαίτερες λεπτομέρειες της εξοφλήσεως των επιδίκων δανείων, καθώς και την τύχη τους σε περίπτωση πτωχεύσεως της επιχειρήσεως. Η απόφαση αυτή περιλαμβάνει επίσης λεπτομερή εξέταση της διαφοράς της συμπεριφοράς του ομόσπονδου κράτους της Βαυαρίας, αφενός, και των άλλων ιδιωτών εταίρων που κατείχαν στην αρχή το 55 % του κεφαλαίου της επιχειρήσεως, αφετέρου. Η απόφαση αναφέρει επίσης την εξέταση εκ μέρους της Επιτροπής των ενδεχομένων πλεονεκτημάτων που μπορεί να προκύψουν για το ομόσπονδο κράτος από τη χορήγηση των δανείων, στο πλαίσιο επίσης του σχεδίου ιδιωτικοποιήσεως και αναδιαρθρώσεως της επιχειρήσεως.

66 Συνεπώς, δεν προκύπτει εκ πρώτης όψεως ότι η αιτούσα και η παρεμβαίνουσα προέβαλαν συγκεκριμένα επαρκώς σημαντικά στοιχεία προς στήριξη του ισχυρισμού σύμφωνα με τον οποίο το ομόσπονδο κράτος της Βαυαρίας μπορούσε βασίμως να αναμένει ότι τα δάνεια θα του εξοφληθούν.

67 Εν συνεχεία, όσον αφορά την αρχή της αναλογικότητας, δυνάμει της οποίας η αιτούσα δηλώνει ότι η Επιτροπή έπρεπε να απαιτήσει μόνο τροποποίηση των λεπτομερειών χορηγήσεως των δανείων προκειμένου να εξαλειφθεί το στοιχείο

της ενισχύσεως, αρκεί να επισημανθεί ότι η προσβαλλομένη απόφαση (σ. 48) αναφέρει ρητώς ότι «το στοιχείο κρατικής ενισχύσεως που περιλαμβάνεται στα δάνεια αυτά δεν συνίσταται στα χορηγηθέντα προτιμησιακά επιτόκια, αλλά στην ίδια την αξία των διατεθέντων κεφαλαίων». Συνεπώς, στο μέτρο που δεν έχει αποδειχθεί πρόδηλη πλάνη κατά τον προσδιορισμό εκ μέρους της Επιτροπής του περιλαμβανομένου στα δάνεια στοιχείου ενισχύσεως, η επιστροφή του συνολικού ποσού των δανείων, δεν φαίνεται, εκ πρώτης όψεως, να παραβιάζει την αρχή της αναλογικότητας.

68 Εξάλλου, δεν προκύπτει εκ πρώτης όψεως ότι η Επιτροπή υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως κατά την εξέταση της συμπεριφοράς των διαφόρων εταίρων της επιχειρήσεως Neue Maxhütte.

69 Συναφώς, η αιτούσα εξηγεί ότι τα συμφέροντα του ομόσπονδου κράτους της Βαυαρίας δεν είναι συγκρίσιμα με τα συμφέροντα των ιδιωτών επενδυτών και ότι επομένως η συμπεριφορά τους δεν έχει καμία σημασία προκειμένου να καθοριστεί αν ένας ιδιώτης επενδυτής ο οποίος θα βρισκόταν υπό παρεμφερείς συνθήκες με αυτές του ομόσπονδου κράτους της Βαυαρίας θα είχε χορηγήσει το επίδικο δάνειο. Πάντως, από την προσβαλλομένη απόφαση προκύπτει ότι, κατά την εκτίμηση της συμπεριφοράς τους, ελήφθησαν υπόψη οι συγκεκριμένες συνθήκες της καταστάσεως του καθενός εταίρου.

70 Ως προς το αν ελήφθη υπόψη η σχεδιαζόμενη ιδιωτικοποίηση της Neue Maxhütte για τον χαρακτηρισμό των επιδίκων δανείων, αρκεί η διαπίστωση, στο πλαίσιο της παρούσας διαδικασίας, ότι από τα επιχειρήματα της αιτούσας προκύπτει ότι δεν στήριξε τις αποφάσεις της περί χορηγήσεως των επιδίκων δανείων επί συγκεκριμένης εκτιμήσεως των δαπανών μιας ενδεχομένης πτωχεύσεως. Περαιτέρω, δεν υπέβαλε παρόμοια εκτίμηση στο πλαίσιο της προσφυγής της ακυρώσεως. Συνεπώς, σε μια πρώτη ανάλυση, οι γενικής φύσεως

προβαλλόμενοι ισχυρισμοί, που αφορούν ιδίως τη διατήρηση της καλής φήμης του ομόσπονδου κράτους ή την αναδιοργάνωση των δραστηριοτήτων του, δεν αρκούν για να στοιχειοθετηθεί πρόδηλη πλάνη της Επιτροπής.

71 Ο τελευταίος λόγος στηρίζεται σε μια προβαλλόμενη παραβίαση της αρχής της ειλικρινούς συνεργασίας, διότι η Επιτροπή έπρεπε να αναμείνει την έκβαση των προσφυγών ακυρώσεως που υπεβλήθησαν κατά της αποφάσεως NMH I πριν απαιτήσει την επιστροφή των επιδίκων δανείων.

72 Συναφώς, επισημαίνεται καταρχάς ότι δεν ζητήθηκαν προσωρινά μέτρα στο πλαίσιο των προσφυγών που έχουν ασκηθεί κατά της αποφάσεως NMH I.

73 Κατά τα λοιπά, εκ πρώτης όψεως προκύπτει ότι, απαιτώντας την επιστροφή της ενισχύσεως που κρίθηκε ασυμβίβαστη προς την κοινή αγορά, η Επιτροπή ενήργησε σύμφωνα με τις υποχρεώσεις της, όπως αυτές προκύπτουν από τη Συνθήκη ΕΚΑΧ και των πράξεων που έχουν εκδοθεί για την εκτέλεσή της.

74 Συνεπώς, από την πρώτη εξέταση της θέσεως της Επιτροπής δεν προκύπτει ότι η Επιτροπή παραβίασε την αρχή της ειλικρινούς συνεργασίας εκδίδοντας την προσβαλλομένη απόφαση, ενώ η αιτούσα παραβίασε την αρχή αυτή μη κοινοποιώντας εκ των προτέρων στην Επιτροπή τα επίδικα δάνεια.

75 Συμπερασματικά, υπό την επιφύλαξη της εξετάσεως που θα γίνει στο πλαίσιο της κύριας προσφυγής, από την πρώτη ανάλυση της προσβαλλομένης αποφάσεως δεν προκύπτει ότι η Επιτροπή αγνόησε κατά έκδηλο τρόπο τις εφαρμοστέες διατάξεις εν προκειμένω ή ότι διέπραξε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως της καταστάσεως.

76 Εκ των προαναφερθέντων δεν προκύπτει ότι οι προβαλλόμενοι πραγματικοί και νομικοί ισχυρισμοί επαρκούν για να αιτιολογήσουν την αναστολή της αποφάσεως της Επιτροπής η οποία επιτάσσει την επιστροφή των χορηγηθέντων στη Neue Maxhütte από το ομόσπονδο κράτος της Βαυαρίας δανείων.

77 Η προβαλλόμενη από την αιτούσα ζημία δεν μπορεί να ανατρέψει το συμπέρασμα αυτό.

78 Βεβαίως, ενόψει των πολυαρίθμων αντικρουομένων επιχειρημάτων των διαδίκων και λαμβανομένης υπόψη της ιδιαιτέρως αβέβαιης καταστάσεως της ενδιαφερομένης επιχειρήσεως, δεν μπορεί να αποκλειστεί ότι η άμεση εκτέλεση της αποφάσεως περί αποδόσεως των επιδίκων δανείων εκ μέρους της ενδιαφερομένης επιχειρήσεως μπορεί να προκαλέσει την πτώχευση ή τη διάλυσή της και να έχει κοινωνικής φύσεως συνέπειες οι οποίες μπορεί να συνίστανται σε σημαντική ζημία της αιτούσας, ακόμη και αν φαίνεται δύσκολο να εκτιμηθεί συναφώς εκ των προτέρων τόσο η πιθανότητα όσο και ο βαθμός σοβαρότητας της ζημίας αυτής.

79 Παρ' όλ' αυτά, τα στοιχεία τα οποία, εν προκειμένω, προβάλλονται για να στοιχειοθετηθεί το υποστατό και η σοβαρότητα της ζημίας σε περίπτωση εξοφλήσεως των επιδίκων δανείων καταδεικνύουν συγχρόνως τη σημασία των δανείων αυτών για την ίδια την επιβίωση της επιχειρήσεως και, στο μέτρο αυτό, αποδυναμώνουν τους πραγματικούς και νομικούς ισχυρισμούς που προέβαλε η αιτούσα για να αποκρούσει τον χαρακτηρισμό των δανείων ως ενισχύσεως.

80 Υπό τις συνθήκες αυτές, η αιτούμενη αναστολή δεν μπορεί να χορηγηθεί για να αποφευχθεί μια ζημία η οποία, ακόμη και αν υποτεθεί ως βέβαιη, παρουσιάζεται ως η αναπόφευκτη συνέπεια της αυστηρής εφαρμογής του συστήματος των ενισχύσεων στον τομέα της χαλυβουργίας, η οποία έχει κυρίως ως αντικείμενο να αποτρέπει τις ιδιαίτερα επιζήμιες για τον ανταγωνισμό επιπτώσεις — και συνεπώς για την επιβίωση των αποδοτικών επιχειρήσεων — της τεχνητής διατηρήσεως επιχειρήσεων που δεν μπορούν να επιβιώσουν στις συνήθεις συνθήκες της αγοράς.

Για τους λόγους αυτούς,

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

διατάσσει:

1) Απορρίπτει την αίτηση λήψεως ασφαλιστικών μέτρων.

2) Επιφυλάσσεται ως προς τα δικαστικά έξοδα.

Λουξεμβούργο, 3 Μαΐου 1996.

Ο Γραμματέας — Ο Πρόεδρος

R. Grass — G. C. Rodríguez Iglesias